
VALLOMÁSOK VÁSÁRHELYI MAGDÁRÓL A LEGENDÁS HÍRŰ ZONGORAMŰVÉSZ-TANÁRRÓL

Szerkesztette: Schweitzer Katalin

Vásárhelyi Magda (Nagyenyed, 1910. VII. 29. – Bp., 1972. IV.5.)

Örömmel fogadtam azt az összeállítást, amelyet Schweitzer Katalin zongoraművész tanár szerkesztett a sokak által szeretett és nagyra becsült Vásárhelyi Magda zongoraművész-tanárról.

Ez azért is volt részéről dicsérendő tett, mert Vásárhelyi Magdáról mindössze az alábbi sorok olvashatók közkezen forgó kiadványokban:

Szabolcsi Bence-Tóth Aladár: Zenei lexikon

Átdolgozott új kiadás. Főszerkesztő: dr. Bartha Dénes. Szerkesztő: Tóth Margit. III. kötet, 578. oldal. (Zeneműkiadó Vállalat, Budapest, 1965)

Vásárhelyi Magda zongoraművésznő, 1910 Nagyenyed. A budapesti Zeneakadémián Keéri-Szántónál, Weinernél folytatott tanulmányai befejeztével 1933-ban tanári, és 1936-ban művészi diplomát nyert. 1933 a bécsi nemzetközi verseny kitüntetettje. Számos budapesti koncertjén kívül 1933 Kolozsvárott, 1937 a bécsi rádióban, 1940 Észak-Európában koncertezett (részben kézzongorás hangversenyeken Szegedi Ernővel.) 1940 a Székesfővárosi Zenetanfolyam, majd a Fővárosi Felsőbb Zeneiskola, illetve a Bartók-szakiskola tanára, amellet 1959 a rádió gyermekkórusának zongora szakfelügyelője. Gyermekei: Szegedi Anikó, Szegedi Enikő és dr. Szegedi Tamás.

**A Brockhaus-Riemann
Zenei lexikon magyar kiadás**
(Zeneműkiadó Budapest, 1985)
(A magyar kiadás szerkesztője: Boronkay Antal)

**Vásárhelyi Magdának a legutóbb megjelent magyar zenei lexikonban
sajnos már nem jutott cikk!**

Magyar Életrajzi Lexikon
(1994) javított, átdolgozott kiadás
(Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes)

A lexikoni cikk nem említi, hogy Vásárhelyi Magda a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen zongora szakos hallgatóinak oktatót gyakorlati tanítást az 1970/71-1971/72-es tanévben. A legkülönösebb azonban az, hogy Veszprémi Lili: Zongoraoktatásunk története (A tananyag és módszer fejlődése) c. könyvében (Zeneműkiadó Budapest, 1976) Vásárhelyi Magda halála után négy évvel még csak meg sem említi a kiváló zongorapedagógus nevét (Lásd Névmutató: *Vajdady Emil, Vas Sándor, Varró Margit, Váczi Károly, Vázsonyi Bálint, Veress Sándor*, stb.) Pedig Vásárhelyi Magda a több évtizedes sikeres zongorapedagógusi munkája során a tehetséges muzsikusként sokaságát képezte ki közép- és felsőfokon. Közülük sajnos már számosan, így pl. *Balla György* (zongoraművész-tanár, zeneműkiadói szerkesztő), *Bényeiné Geredy Mária* (zeneiskolai zongora- és szolféztanár, zeneiskolai igazgató, általános iskolai ének-zenetanár), *Devich Sándor* (zeneakadémiai hegedűművész-tanár, rektor-helyettes, a kamarazene- és a vonósnégyes tárgy tanára, kamaramuzsikusként), *Durkó Zsolt* zeneszerző, a 20. századi zeneszerzés zeneakadémiai tanára), *Garam Zsuzsa* (zongoraművész, korrepetitor), *Klenjánszky Tamás* (zongoraművész-tanár, nemzetközi zenei művészeti vezető, a Zeneakadémia menedzserképzés tanára), *Milisich Klára* (zongoraművész-tanár), *Péter Miklós* (zongora- és szolféztanár, minisztériumi zenei szakreferens), *Ságiné Szeszler Ilona* (zenetanár) és *Wimmerné Vass Erika* (zeneiskolai zongoratanár) nincsen velünk, de *Decsényi János* (zeneszerző) *dr. Domoszlai Erzsébet* (zongoratanár), *dr. Dráfi Kálmán* (zeneakadémiai zongoratanárszékvezető-tanár), *Kemény Gábor* (zongoraművész, zeneszerző, egyetemi tanár), *Kereskedő Tamás* (zeneakadémiai tanár), *Pertis Péter* (zongoraművész-tanár), *Presser Gábor* (előadóművész, zeneszerző, zongorista, énekes), *Sin Rita* (zongoraművész-tanár) és *Szentpéteri Gabriella* (zongora- és kamaraművész) továbbra is aktív és fontos résztvevője a hazai és a nemzetközi zenei életnek.

Vásárhelyi Magda egykori tanítványai közül a Parlandónak ebben a számában *Schweitzer Katalin, Lux Erika, Rohmann Imre, Szokolay Gergely, dr. Wolf Péter, Krasznáné Gál Márta, Aczél Péter, Bartha Józsefné Babó Szilvia,*

Pénztáros Barnáné Ángyán Zsóka, Mayer Erika és Pólyákné Deák Éva vállalkozott arra, hogy megossza a velünk személyes emlékeit szeretett Mesteréről.

KÉPEK VÁSÁRHELYI MAGDA CSALÁDI ARCHÍVUMÁBÓL:

M E G H I V Ó

a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola
hangversenyére, melyet

VÁSÁRHELYI MAGDA

az iskola volt tanárának emlékére rendezünk
1977.március 31-én este 19 órakor az

I n t é z e t N a g y t e r m é b e n .

Közreműködnek a Liszt Ferenc Zeneművészeti
Főiskola növendékei

VÁSÁRHELYI MAGDÁRÓL megemlékezik VÁCZI KÁROLY
zongoraművész, az Intézet
igazgatóhelyettese

M Ő S O R :

1. Bach: g-moll preludium és fuga
- Szokolay Gergely
2. Beethoven: G-dur rondo op.51.
- Szentpéteri Gabriella
3. Beethoven: Asz-dur szonáta op.26.
- Rohmann Imre
4. Bartók: 3 etűd op.18.
- Szokolay Gergely

s z ü n e t

5. Chopin: c-moll polonéz
ciez-moll etűd op.10
- Dráfi Kálmán
6. Chopin: b-moll scherzo
- Garam Zeuzsa
7. Schumann: 3 darab a Fantasiestücke-ből
- Szentpéteri Gabriella
8. Chopin: Asz-dur polonéz
- Kemény Gábor
9. Liszt: VI. repozódia
- Sin Rita

200 pld.

MAGYAR ZENETUDOMÁNY

SZERKESZTI BÓNIS FERENC

II.

TÓTH ALADÁR

VÁLOGATOTT ZENEKRITIKÁI

1934-1939

ZENEMŰKIADÓ BUDAPEST, 1968

(1934. január 26.)

Azután három fiatal lány Weiner-, Dohnányi-, Bartók-számokkal. Nehéz eldönteni, kinek adjuk közülük a pálmát? A színes, gazdag, pompásan kiegyenlített pianisztikus kultúrájú Zoltán Magdának, a pompás virtuóz lendületű Névay Ilonkának, vagy Vásárhelyi Magdának, akinek belülről, a lélek-ből fakadó, keresetlen zongorajátékára, összefogó erejű, ösztönös muzikalitására már az elmúlt szezonban is felhívtuk a közönség figyelmét. Méltóképp csatlakozott hozzájuk Stanzel János is Kodály- és Chopin-darabok hatásos előadásával. Bátran mondhatjuk: a tanár itt éppolyan büszke lehet tanítványaira, mint a tanítványok tanárukra.

Vásárhelyi Magda 1910 július 29-én született Nagynyedén.

9 évesen a Zeneművészeti Főiskola gyakorló osztályának zongora főtanácskos növendéke. Tanulmányait dr. Keéri-Szántó Imre és Weiner Leó professzorok osztályában folytatta.

1933-ban kitüntető diplomát kap a Bécsi nemzetközi versenyen.

1936-ban elnyeri a Liszt-ösztöndíjat.

Tanári diplomája után 1937-ben művészi diplomát szerez.

Állandó szereplője a Rádiónak, sokat játszik belföldi és külföldi hangversenytermekben. Koncerteket ad Bécsben, Helsinkiben, Stockholmban, Varsóban, Csehszlovákiában, Romániában. Szólo- és zenekari hangversenyei mellett kétfogorás koncerteken szerepel férjével, Szegedi Ernő zongoraművésszel.

"Felkészültségére a kitartó szorgalom és hallatlan precizitás, művészi játékára a csillogó stílusérzék, a hallgató figyelmét mindig ébren tartó változatos előadásmód, a színes billentés, a kiművelt technika és a sodró lendületű dinamizmus volt jellemző."

/ Az idézet részlet Váczi Károly zongoraművész emlékbeszédéből, mellyel megnyitotta V.M. tiszteletére

rendezett hangversenyt - halálának ötödik évfordulóján./

Családi körülményei korán határt szabtak művészi működésének.

1940-ben kerül a Székesfővárosi Zenetanfolyamokhoz, majd a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolához.

1949-től a Bartók Béla Szakiskola / akkor még "Konzervatorium" / zongoratanára.

Munkabírására jellemző, hogy az ötvenes években a budapesti állás mellett teljes óraszámban tanít a Debreceni Szakiskolában is, három

és fél éven keresztül vezeti a gyakorló iskolát és methodikát ad elő.

1959-től a Rádió gyermekkorúsának zongora szakfelügyeletét látja el. Szenvedélyesen tanított és kemény munkára nevelt. Szigorú mércét állított a maga és a tanítványai számára. Nagyon szerette növendékeit, rendkívül sokat foglalkozott velük emberileg is. Kiállt mellettük és mindenben számíthattak rá. Tanítványai rajongtak érte, évekig visszajártak hozzá.

Volt növendékei a mai zenei élet minden területén /hangversenydobogón, alsó- és középfokú zeneoktatásban, a Zeneművészeti Főiskolán, a Rádiónál, TV-nél, Zeneműkiadó Vállalatnál, Hangfelvevőgyártó Vállalatnál, a Kulturális Minisztériumnál/ dolgoznak.

1966-tól a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanszakvezetői megbízást kap.

Pedagógiai munkásságának elismeréseként 1966-ban megkapja az "Oktatásügy kiváló dolgozója" kitüntetést.

Aránylag fiatalon, alkotómunkája teljében érte a halál 1972 április 5-én, Budapesten.

I.

Schweitzer Katalin

zongoraművész-tanár

Felejthetetlen, drága Tanárnőnkre emlékezem, halála után 46 évvel. Mindenekelőtt szeretném kiegészíteni az életrajzi lexikon adatait a következőkkel: Vásárhelyi Magda az 50-es évek elején elvált férjétől, Szegedi Ernőtől és ettől kezdve egyedül nevelte három gyermekét és tartotta el özvegy édesanyját is. Hihetetlenül nehéz körülmények között éltek, így rákényszerült, hogy a budapesti konzervatórium állásán **kívül**, éveken át Debrecenben is tanítson, minden héten 2-3 napot. (Vegyük hozzá a korabeli vasúti közlekedési viszonyokat is...) Soha egyetlen órát nem mulasztott el, ha beteg volt, akkor is a lakásán, ágyból tanított. Nem csoda, ha "lánc-dohányos"-ként állandóan füstölt és kb. 20 kávét ivott naponta. (A Pilvax-kávéházból hoztuk Neki a frissítőt.) Élete utolsó éveiben a Zeneművészeti Főiskola gyakorlat-vezető tanára és a Magyar Rádió zeneiskolájának szakfelügyelője is volt.

A magam részéről – miután Magda néni személye, munkássága és Iránta való rajongásom rendkívül intenzíven él bennem – igyekszem elkerülni a szubjektív érzelmeket és csak a Vele kapcsolatos konkrét emlékeimet és tapasztalataimat írom le.

Nagy szerencsémre 1946 ősztől, 9 éves koromtól volt a tanárom. Kapcsolatunk elején a velem született muzikalitásomon és abszolút hallásomon kívül, csak rossz beidegződésekkel rendelkeztem. A Konzervatórium megalakulásától, 1949-től 1955-ig, az érettségiig is, tehát összesen 9 évig az Ő növendéke maradtam. Később, zeneakadémistaként és azután is haláláig, állandó szakmai

és baráti kapcsolatban maradtunk. Nagyon sok, életre szóló emlékem maradt Magda néniről.

Meggyőződéssel mondhatom, hogy 40 évi tanári működésem alatt alig találkoztam Hozzá hasonló kiemelkedő tehetségű muzsikussal és pedagógussal, aki szakmai tevékenysége mellett a növendékei személyes és lelki problémáinak megoldására is talált mindig időt. Egész pályafutásom alatt iránytű volt mindaz, amit Tőle tanultam!

Megpróbálom rendszerezni a legfontosabbakat:

1./ Pontos kottaolvasás. A mű szövegének és jelentés-tartalmának maradéktalan tisztelete.

2./ Tudatos memorizálás külön-kézzel, ill. szólamonként, már az első órára is.

Gyakorlás emellett: kottából!

3./ A helyes mozgásformák kialakítása. Hihetetlen ritkaság és merészség volt ez abban a korban (az 50-es években), amikor bármilyen technika-fejlesztés (skálázás, ujjgyakorlatok) tanítása tilos volt. Titokban, csak a lakásán magyarázta el a skála-és futam-mozgást, ujjazatokat. Legfeljebb 8 taktusos Czerny-etűdöt taníthatott!

4./ Nem tűrte a kifejezéstartalant, differenciálatlan, önkényes előadásmódot.

5./ Minden tanév végén a kezünkbe adta a jövő évi anyagot, gondosan válogatva, hogy lehetőleg minden fontos szerző műveiből (pl. Haydn, Mozart, Beethoven szonáták és variációk, Schubert, Schumann, Chopin, Liszt, Brahms, Mendelssohn művek) legyen ismeretünk és tapasztalatunk, mire tovább megyünk a Konziból. Mindnyájan elég nagy repertoire-ral rendelkezünk.

6./ Nagy súlyt helyezett Bartók és a kortárs szerzők darabjainak tanulására is.

Végül, nagy szerepe volt Magda néninek az én pályám alakulásában is. 1969-ben lettem a Konziban zongora-kötelezőtárgy tanár, és többször volt alkalmam az óráit hallgatni. 1972 tavaszán felhívott, hogy 2 hétre kórházba megy, elvállalnám-e ez idő alatt Deák Éva tanítását. Sajnos, a kórházból már nem jöhetett ki... Ezzel kezdődött a közel 30 évig tartó konzervatóriumi főtárgy-tanári működésem.

Hálát adok a Sorsnak, hogy kora-gyermekkoromtól egy ilyen EMBERREL és tanárral ajándékozott meg! Egész életemben igyekeztem követni és továbbadni mindazt, amit Tőle tanultam.

II.

Lux Erika

zongoraművész-tanár (Hannover)

Alig múltam 10 éves, amikor öt megismertem – picike asszony volt, mint aki összezsugorodott. Felvettek a Konziba, Komjáthy néni nagyszerű felkészítése eredményeként, és őhöz kerültem: én voltam a „Kicsi”.

A lakásán, a „nagyokkal” együtt (akik nálam legalább 4-5 évvel idősebbek voltak) a szokásos évfáras összejövetelkor kíváncsian vártam, hogy kiosssa az anyagot, amit nyáron kellett megtanulnunk, hogy ősszel dolgozhasson rajta velünk. Addigra elvárta, hogy kívülről el tudjuk játszani – ez nekem sose volt probléma, gyorsan tanultam.

Nekem sokszor este 7-8 -ig volt óráim – noha 7-től szinte soha, mert az előző többnyire elhúzódott, 8-kor viszont bezárták az intézetet. Ekkorra már általában elfogyott a cigije, és ilyenkor átküldött a szemben lévő trafikba Munkást vagy Ötéves terv-et hozni. Sokat dohányzott, de nem emlékszem, hogy zavart volna – noha ez nekem újdonság volt.

A termünk egy furcsa formájú sarokszoa volt, még ha délután volt is az óráim, sötét volt, de én hátul mindig az iskolai könyveimből tanultam a másnapi leckéket. Közben persze hallgattam az előttem játszókat és így egy csomó darabot

hozzátanultam (például Ángyán Zsóka Weber koncertjére vagy Módos Gellért Dante Szonátájára emlékszem...).

Beírásait a kottáimba a mai napig őrzöm és sok vele-nála tanult darab a mai napig a műsoromon van, pld. Dohnányi Schatz Walzerje... Nála éltem meg az első szerelmemet: Chopin e-moll op.posth. valcerét tanultam ca. 12évesen...

Egyszer egy növendék koncerten egy Beethoven szonátát játszottam kívülről, és egyszer csak lapoztam, ahogy otthongyakorlás közben megszoktam. Ekkor elhatároztam, hogy az addigi metódusomon – hallás által vezetett illetve fotografikus képi emlékezetemen – változtatnom kell. Az ő irányításával álltam át a tudatos elemző memorizálásra, és mivel összhangzattanban, formatanban jól kiismertem magam, ez hamarosan sikerült.

Első Mozart koncertemet 2.-ik Konzis koromban tanultuk, ezt akkor zenekarral is eljátszhattam és ahhoz sok praktikus tippet kaptam tőle.

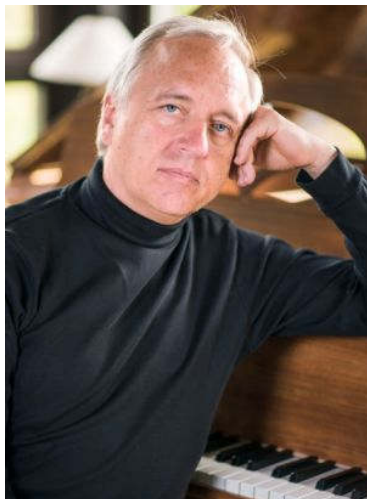
A technikám fejlesztésére megtanultuk az összes Chopin prelűdöt, amire máig büszke vagyok, hogy ezek 14-15-évesen már a repertoáromhoz tartoztak. Ezáltal nagyon sokféle mozgásra és technikai elem megvalósítására vitt rá.

Ezen kívül Schmitt ujjgyakorlatokat adott fel, ezekben az ujjak egymástól való függetlenségét fejlesztettük ki. Hozzá kell tennem, ezzel a kottával soha, senki másnál nem találkoztam – pedig ma is tudnám mindenkinek ajánlani.

Emlékszem arra is, milyen precízen kívánta a kottakép hü visszaadását, a frazírozást, a dinamikai fokozatok sokféleségét, a pedál kezelését.

A jövőm megalapozásához a legdöntőbb években jártam hozzá: emlékét a mai napig szeretettel őrzöm.

III.

Rohmann Imre

zongoraművész-tanár (Salzburg)

Első gimnazista voltam 1967 szeptemberében, amikor a Bartók „Konzi“ földszinti termében óra-beosztásra mentem új zongoratanárnőmhöz, akit addig még személyesen nem ismertem. Édesapám, aki a Konzi hárfatanára volt, és így kollégája Vásárhelyi Magdának, nagy elismeréssel mesélt nekem róla. Így tehát, nagy izgalommal vártam azt első találkozásomat „Magda néni”-vel.

A katedra mögül egy mosolygós, őszes konttyal bekeretezett arc tekintett rám, meleg, kissé rekedtes hang szólt hozzám, alakját körbelengte a kezéből – mint később kiderült, soha nem hiányozható – a cigaretta-szipka füstje.

Megkérdezte, mit tanultam a nyáron, majd említett pár darabot, amivel foglalkozni szeretne. Most is emlékszem: „Bách” (így ejtette, németesen) Wohltemperiertes Klavier-jából az Asz-dúr Prelúdium és Fúgát, és „ha már ebben a hangnemben vagyunk, tanuld meg Chopin Asz-dúr Balladáját is.”

Ez volt tehát a kezdete 4 éven keresztül tartó tanulmányaimnak Nála, amit – sajnos – rövidebb-hosszabb ideig tartó betegségei szakítottak meg. Nem játszott elő gyakran, de ha igen, az mindig elbűvölt. Mindenekelőtt a zongorahangja: éneklő, kerek, telt zongorahang. Később, mikor megismertem Dohnányi Ernő felvételeit, értettem meg, hogy ezt a zongorahangot tőle hallhatták az akkori Zeneakadémisták, így Magda néni is, aki bár Keéri-Szántó Imre növendék volt, de barátnője, Fischer Annie révén biztos sokat ült be Dohnányi tanítását hallgatni.

Megvannak azok a kották, amiket Vele tanultam: majd mindig golyóstollal javította a hibákat, energikus bekarikázások, széljegyzetek. Nagyon vigyázott a tiszta pedálozásra. Az akkord-játékban – emlékszem – ezt a kifejezést használta: „*húzd ki a hangszerből, ne csapd oda*”.

Vele tanultam életem első Schubert-szonátáját, Mozart-zongoraversenyét, mind-mind meghatározó élmények. De nem csak arra ügyelt, hogy mi történik a zongoraórán, hanem arra is milyen koncertre járok, kik azok a zenészek, akiket fontos megismernem. Fischer Annie neve gyakran elhangzott, de Ő általa ismertem meg Rados Ferencet, Kurtág Györgyöt is, akik későbbi tanulmányaim meghatározó tanárai lettek.

Feledhetetlen élményeim az évzáró „bulik“, József nádor téri lakásában. Ilyenkor eszem-iszom mellett ádáz pingpong-csatákat vívtak a tanítványok. Aki éppen nem játszott, az bement Magda néni belső lakosztályába, ahol is kiértékelte az elmúlt évi teljesítményünket, és megterveztük a következő tanév teendőit.

Nagy gonddal készített fel az akadémiai felvételig, ahol Zempléni Kornél osztályába kerültem, aki – nem véletlenül küldött hozzá – Dohnányi növendék volt. Mennyire örültem, mikor a félévi vizsga után felhívott telefonon: „*hallottam, szépen játszad a Brahms szonátát*”. Ez volt az utolsó alkalom, hogy a hangját hallottam, majd nem sokkal később a szívszorító gyászjelentés, amit Magda néni édesanyja küldött nekem.

Életem nagy szerencséjének tekintem, hogy megismerhettem és nála tanulhattam.

IV.

Szokolay Gergely

zongoraművész-tanár

1967-1971 között tanultam zongorázni Vásárhelyi Magda osztályában a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, közismertebb nevén a Konziban. A kedves emlékek között kiemelkedik Magda néni kitartó türelme, amivel a Chopin etűdök és a J. S. Bach háromszólamú invencióinak megtanulására bátorított, és támogatása, hogy mint második főszakot, a zeneszerzést is elvégezzem Soproni József osztályában.

A Konziban eltöltött négy év szilárd alapokat biztosított későbbi tanulmányaimhoz Solymos Péter, Lantos István, Kurtág György, Mihály András, Mikhail Voskresensky és Martin Isepp vezetése alatt. Magda néni Bachra és Chopinre vonatkozó tanácsát idővel sokan megerősítették, és ezt a zongoratanításra, zongorakísérésre, korrepetícióra, valamint kamara és szóló előadásokra alapuló munkámban máig is használom.

Rohmann Imréhez fűződő barátságomat is Magda néninek köszönhetem. Imre, szintén Vásárhelyi tanítvány, osztálytársam volt a Konziban és zongoraóráit gyakran meghallgattam. Magda néni ötlete volt, hogy tanuljuk meg és játsszuk el zenekarral a Mozart: Esz-dúr kézzongorás versenyművet. Az együttműködés tartós, jó barátsággá alakult át.

Vásárhelyi Magda emléke számomra az alapossággal és lényegre látással fonódik össze, és mindig nagy öröm felidézni.

V.

Dr. Wolf Péter

zeneszerző, előadóművész

Link voltam és ostoba. Nagyképű és felületes.

Zempléni Kornélnál jártam az első három évet a konzervatóriumban, aztán ő átment tanítani a Zeneakadémiára. Nem tudom, mi történt volna, ha végig ő tanít, de gyanítom semmi nem változott volna az addigi rutinból: az első félévben, amikor a tanár osztályozott, viszonylag rendesen teljesítettem, de a második félévben nem nagyon találkoztunk. A vizsga előtt két hétig őrült módjára gyakoroltam és a bizottság rendre jelessel honorálta zongorázásomat.

Zempléni tiltakozott, mondván, hogy csak lógtam fél évig, de hasztalan, a bizottságtól mindig jelest kaptam. Ez így ment három évig. Akkor - Zempléni távozta után - az osztályát Rados Ferenc vette át. Nála sem dolgoztam. Mint már írtam elég ostoba voltam, hiszen mind Zemplénitől, mind Radostól rengeteget tanulhattam volna. Közben - kis magyarázat gyanánt - könnyűzenei pályafutásom szépen épült: rengeteg felvételen működtem közre a Rádióban, a lemezgyárban, TV-ben, filmgyárakban. Keresett zongorista, szerző és hangszerelő voltam, mit nekem iskola!

Nagy szerencsémre Rados gyakorlatilag kirúgott, így a konzervatórium utolsó évében Vásárhelyi Magdához kerültem. Na, ő aztán elkapta a grabancomat! Ott nem volt mellébeszélés, ott gyakorolni kellett, ott óráról órára teljesíteni kellett a penzumot (nem kicsi penzumot) és Magda néni elismeréséért meg kellett gebednem. Mindez egy jól sikerült zeneakadémiai felvételt eredményezett, de mégsem zongora szakon folytattam tanulmányaimat, hanem karvezetésen. A

katonaságot így is elkerültem és - mert elméletben nagyon jó voltam - úgy gondoltam, a karvezetés szakon kevesebb munkával megúszom a tanulnivalókat. (Az élet úgy hozta, hogy onnan is kimaradtam akkor már igen bokros teendőim miatt, de vittem magammal egy életre szóló élményt: a karvezetésen ismertem meg későbbi feleségemet, akivel idestova 51 éve élünk együtt.) Állítom: a mai napig azt zongorázom, amit a felsorolt három tanártól tanultam (és alapfokon Sebestyénné, Szende Klárától), de elsősorban Vásárhelyi Magdától. Ő szorított, szoktatott rá a rendszeres gyakorlásra, így a rendszeres munkára. Áldassék az emléke!

VI.

Krasznáné Gál Márta

zongora- és csembalóművész-tanár, korrepetítor

1962-ben felvételiztem a Bartók konziba Szenthelyi Miklósné növendékeként. Amikor Gizi néni megtudta, hogy sikerült a felvételem, felvettek, nagyon boldog volt, mert addigi tanári pályafutása alatt én voltam az első növendéke, aki bekerült a konziba. A jó hírhez azt is hozzáfűzte: Mártikám, nagyon szerencsés vagy, mert a legjobb tanárnő vesz a növendékei közé; Vásárhelyi Magda. Drága Gizi néninek igaza volt: a konziban töltött hat év szolgált bizonyságul erre.

Ha jól számolok, ennek a boldog beszélgetésnek már 56 éve. Ennyi idő alatt sajnos megkopnak az emlékek, és apró, másnak jelentéktelen momentumokon kívül már nem sokat tudok felidézni ebből a 6 évből. De mint ahogy minden jó tanár egyénisége, tudása beépül a növendékei lelkébe, gondolkodásmódjába, későbbi munkásságába, úgy hordozom magamban – szinte észrevétlenül – én is

Magda néni szeretetteljes, kedves személyiségét, a zenéhez való alázatát, igényességét.

Magda néninek köszönhetem, hogy pályafutásom alatt soha nem volt zongoratechnikai problémám; természetes, mindenféle görcsölés nélküli, örömteli, szabad mozgást tanított. Legyen a vállból kiinduló impulzusnak szabad, egyenes útja a kar vonalán és a kézfejen keresztül egészen az ujjakig. Erőtéljes, de mégis szabad, összehangolt kar- kéz- és ujjmunkát tanított, és differenciált billentést.

Arra is emlékszem, hogy az első olvasnivaló, amit talán mindjárt az első zongoraórán ajánlott, Kovács Sándor: Hogyan gyakoroljunk c. füzet (néhány tanács zenét tanulók számára). Még most is megvan ez a kis füzetecske, és ahogy most belelapoztam, meg kellett állapítsam, hogy alapvető, nagyon fontos gondolatokat tartalmaz a zongoraművek megtanulásához, a gyakorlás megtervezéséhez és kivitelezéséhez, a kívülről tanuláshoz, stb., de még mély erkölcsi megállapításokat is, pl.: „A zenetanulás magasabb célja: különb emberré válni”. Ez az írás 1960-ban jelent meg (talán érdemes lenne újra kiadni), és Magda néni tudományos érdeklődését is bizonyítja. De az is lehet, hogy a praktikum irányította abban, hogy kötelező olvasmányként adta a kezünkbe: ezeket az alapvető dolgokat olvassátok el, ne nekem kelljen róla beszélni!

A kívülről való tanulás terén is nagyon alapos volt. Emlékszem, a Bach: 2- és 3 szólamú invenciókat úgy kellett memorizálni, hogy a szólamokat külön-külön meg kellett tanulni, nem csupán külön kézzel kívülről. És bizony mindent kívülről kellett megtanulni. Jó volt, hogy ehhez már a konziban hozzászoktunk.

Arra emlékszem még, hogy amikor egy-egy új művet feladott, azt mindig elejétől a végéig előjátszotta nekem. De nem akárhogyan ám, hanem koncertszerű előadásban. Nagyon jól és szépen zongorázott.

Amiről még feltétlenül beszélnem kell, emberi tulajdonságai, az a mélyen sugárzó szeretet, amivel minket, éretlen kamaszokat körülvelt. Én úgy emlékszem rá, mint második édesanyámra. Tisztelettel vettem körül, mert nyilvánvaló volt nagy tudása, műveltsége, gyakorlatiassága, de közel állt hozzám, mert éreztem azt az érdeklődő, óvó, anyai szeretetet, amivel mindig

körülvett. Még most is a fülemben cseng feddő, de szeretetteljes, kedves hangja, ha valami butaságot csináltam: „*ne legyél már olyan mafla!*”

VII.

Aczél Péter

zenei rendező, zongoraművész-tanár

Magda néni szigorú volt, és rendkívül következetes. Rögtön a második zongoraórámról fél órát késtem tőle (leküzdhetetlen szokásom volt mindenholnan elkésni – hosszú időket töltöttem el az iskola vécéjén, mert az első órákról annyira elkéstem, hogy magalázó pironkodás helyett a könnyebb utat választottam: beslisszoltam a toalettre, ott vészelve át a kicsengetésig hátra lévő időt). Tehát fél órát késtem tőle, de csak egyszer: nyugodt, de jelentőségteljes határozottsággal úgy összeszidott, hogy attól fogva soha, egyetlen percet se késtem óráiról, négy éven át (minden máshonnan persze igen). Éreztem, hogy amit ő elvár, az egyszerűen nem történhet máshogy. Hasonló eset a készületlenséggel: az első félév közepén egyszer egy kétszólamú invenció alsó szólamát bizonytalanul vezettem neki elő. „*Nem készültél rendesen fel ezzel a szólammal* – mondta – *de nincsen semmi baj: emberek vagyunk, egyszer egy évben lehetsz készületlen.*”

Zseniális! Ne legyen gátlásom amiatt, hogy nem megy az a szólam, hiszen **mindenféle gátlást meg kell előzni**. De eztán mindig nagyon fel kell ám készülnöm, egész évben! (Persze én sem voltam kuka: a második félévben is egyszer készületlenül mentem el az órára, és rögtön meg is védtem magamat: új

naptári évet írunk, ez egy másik év, ez pedig itt most a legális évi egy készületlenségem. Ezzel a húzással az évi egy készületlenséget sikerült évi kettőre kiterjesztenem.)

Magda néni fantasztikusan tudott – nem kijavítani, hanem – **megelőzni** bármiféle hibát. Technikait, memóriait, zeneit. Mert ha már van egy berögződött hiba, annak a kiirtása nemcsak sok energiát rabol, de nem is biztos, hogy teljesen sikerül – rossz esetben a pódiumon köszön be a korábban kipúderezett hiba. Ezt a célt szolgálta például az invenciókban, fúgákban felállított 5-6 támpont, ahonnan álmomból felkeltve is bármikor el tudom kezdeni a darabot, és ezt ő mindig ellenőrizte is. Első támpont, negyedik, most a második, ötödik – azonnal, gondolkodás nélkül. Így az ember maga előtt látja a darabot, és végül milyen jó beérkezni egy-egy támpontba, s onnan haladni tovább! Memóriazavar ezzel kilőve. Vagy Itt van például a skálázás. Ma nincsen divatban. Ő viszont nagyon komolyan skáláztatott, minden gyakorlást fél óra skálázással, vagy fél óra ujjgyakorlattal kellett kezdenem, és ő ezeket a skálákat és ujjgyakorlatokat nagyon alaposan meg is hallgatta és fejlesztette minden egyes zongoraórán. Mozart szonátán, vagy Beethovenen tanuljunk meg skálázni? Ott ügyetlenkedjünk egy-egy futamon? Nem. A klasszikus irodalom tömve van különböző skála figurációkkal. Ha a négy éven át minden zongoraórára elhozott skálát az alapvető billentésekkel, lényeges formációkban olajozottan elővezetem (köztük az egy kézzel játszott gördülékeny, *leggiero* tercskálával), akkor a klasszikus darabban felbukkanó skála-formák semmiféle technikai nehézséget nem jelenthetnek, és a tercskála is bőségesen kamatozik a romantikában. És akkor lehet a zenei megformálásra koncentrálni, a technika már magától gurul. A skálázásról elmélkedni unalmas lehet, de itt egy érdekesség: amikor elsőként elkezdtem nála skálát bemutatni, ő megszólalt: pattog a kezed! Vagyis egy ín pattog néha. „*Lazán csináld, hogy ne pattogjon! ... Hopp! Megint pattogott egyet!*” Őszintén mondom, nem tudom: tényleg pattogott-e az ín a kissé merev tartástól, (én ezt nem hallottam), vagy pedig nem is pattogott, csak ő ezzel a trükkel érte el nálam, hogy olyan lazán futkossak a billentyűk felett, amennyire csak lehetséges. Nem tudom a választ, de bármelyik megoldás zseniális.

Néha vitatják a módszert, pedig működik: otthon le kellett ugyan blattolni, és alaposan kielemezni az újonnan feladott darabot, de az első órára azonnal kívülről kellett hozni, méghozzá külön kézzel, a barokkot pedig szólamonként (majd a második órára a szólamokat párosítva, harmadik órára pedig két kézzel,

helyesebben: 3, illetve 4 szólamban).. Ezt sokan felesleges nehézségnek tartják. Nem az. Amikor egy szonáta Alberti-basszusát külön memorizálni kell, akkor egyrészt ez később biztonságot fog jelenteni, másrészt az az Alberti-basszus gyöngyözően, és funkcióiban megoldottan rögzül. Nem volt ez olyan nehéz: Magda néni ugyanis teljesen ránk bízta, hogy mennyi anyagot hozunk az órára, egy expozíciót, egy oldalt, vagy csak három sort. A mennyiség ránk volt tehát bízva, annyit vigyünk csak, amennyit tökéletesen ki tudunk dolgozni. Ez teljesíthető – és mennyire hatékony, ami a minőséget illeti!

Módszere tehát minden lehetséges probléma felmerülésének a **megelőzése**. Komplex, mindenre kiterjedő rendszer, melyből épphogy csak felvillantottam egy-két elemet. És az a koncentráció, ahogy figyelte a növendéket! Nem véletlen, hogy naponta két pakli Fecske cigarettát elszívott, nikotinnal serkentve magát arra, hogy minden másodpercben rá tudjon tapadni a növendék rezdüléseire, s azonnal beavatkozhasson, **megelőzve** bármilyen probléma-csíra felbukkanását. Koncentrációját szolgálta a méregerős paprika is, amit akkor rágszált, amikor éppen nem szívta a cigit. E koncentráció fokáról még valamit: egyszer elcsúszott a fürdőkádban, és rendesen összetörte magát. A lakásán tanított akkor, ágyban fekve, gipszben. Az ágy az egyik szobában volt, a zongora pedig a másikban, meglehetősen távol. Ő pedig az ágyából **távcsővel** figyelte a játékomat, a kezemet, karomat, arcom rezdülését... Kinek juthat ez eszébe? Csak neki.

Nagyon igényes volt az első pillanattól, amikor beléptem hozzá, az utolsó zongoraóra utolsó percéig. Szigorú volt, cserébe igen nagy biztonságban éreztem magamat nála. Empátiája, ami nélkül nem lehetett volna annyira hatékony, csodálatos volt. Amikor felvételizni mentem a Zeneakadémiára, tudván, hogy ő ott fog ülni a kisterem erkélyén, megkértem őt: Magda néni, a cigitől sokat tetszik köhögni a zongoraórákon. Megkérhetem, hogy amikor a pódiumon játszom a műsoromat, tessék párszor köhögni? És ő köhögött, megnyugtatóan.

VIII.

Bartha Józsefné Babó Szilvia
zeneiskolai zongoratanár

13 éves voltam, – a Bartók tanítvány – Bacsák Erzsébet zongoratanárnő növendéke. Elképzelése szerint a Konzervatóriumban volna a helyem, szíve szerint Vásárhelyi Magda tanárnő osztályában. Felkészített a felvételi vizsgára – valóra vált szeretett tanárom terve.

Nem születtem muzsikus családba – így bármilyen kalimpálásommal a „család művésze” voltam. Drága Magda néni osztályában aztán megtudtam, hogy ki is a művész valójában? Ámulva hallgattam az 1-3 évvel idősebb növendékek óráit, Magda néni következetes, finom javításait, mindig követhető maximalizmusát – úgy két cigaretta között. Igen az órákon állandóan jelenlévő cigaretta is elbűvölt. Családomban senki nem dohányzott. A zongoraórák hangulatához, illatához hozzátartozott a cigaretta füst, a kávé illata és a különböző stílusú művek hangzó anyaga. A „nagyok” ugyancsak cigarettáztak. No, igaz, másik hamutartót kellett használniuk! Én pedig, a még 8. általánosba járó „kicsi” csak ámultam, bámultam és úgy éreztem, ha nagyobb leszek, én is cigarettázni fogok és akkor így fogok tudni zongorázni...

Hanem a „kicsi”-nek új volt a kollokviumi rendszer is. Noha már félévkor is alá kellett íratni a bizonyítványomat minden tanárral és a kitűzött időpontban leadni az irodában, évvégén ez másképpen sikerült: sikeresen túl voltam a zongora-vizsgán is, a melléktanszaki vizsgákon is. A karvezetés tanár aláírása ugyanúgy

szükséges volt – de Őt nem találtam az Intézményben, amikor én ott voltam. Kerestem ugyan, de hetente csak egy napon tanított. Úgy esett, hogy éppen az index-leadási határidő utolsó napján, este kerestem fel, kérve az aláírását. Igenám, de az iroda már 17.00-kor bezárt. Mit tehettem mást, másnap az iroda nyitáskor vittem leadni az indexemet, amikor közölték velem, hogy „elkészt”. Elnézést kértem, magyarázkodtam igazamat alátámasztandó, de bármit mondtam a válasz csak az volt: „sajnálom, de már nem a Konzervatórium tagja”. Bizonygattam, hogy egy éve már ide járok..., de a válasz mindig az volt: „a mai naptól már nem tagja a Konzervatóriumnak”... Nem is tudom, hogyan értem haza, az egész világ megszűnt létezni számomra. Édesanyám rögtön látta, hogy baj van, kinyögtem, hogy mi történt. Valójában Ő sem találta úgy, hogy igazam lenne, de vigasztalólag javasolta: „beszéld meg a Magda nénivel, mit tehetsz most”. Örömmel szaladtam a telefonhoz, gondolván, Ő biztosan elintézi ezt az igazságtalanságot. *„Édes Szilvikém a határidőt nem lehet lekésni. Te valóban nem vagy már a Konzervatórium tagja”* – hallottam valószínűtlennek tűnő véleményét. Nagyon bárgyún bámulhattam, ezt a helyzetet nem tudtam felfogni. Ilyen – szerintem – nem lehetséges. Valahogyan kidadogtam, hogy „akkor én ne zongorázzak többé?” Egy hosszú slukk után Magda néni elmondta, hogy a zongorázást ezért nem kell abbahagyni. Ősszel van pótfelvételi vizsga, ha arra felkészülök és sikeresen leteszem a felvételi vizsgát, valószínűleg felvesznek... Némán bambultam egy ideig, nem értettem, hogy mi történik. Hallom, hogy Magda néni lapozgat, kisvártatva megszólal, *„kedden 10 órára gyere el hozzám, hogy megbeszéljük a felvételi anyagodat. Ne az iskolába, a lakásomra gyere...”*

Hetente kétszer jártam hozzá egész nyáron, komoly munka volt. Így kerültem vissza a Konzervatóriumba. (Csak a mára olyannyira megváltozott társadalmi szemlélet miatt jegyzem meg, ne gondolja bárki is, hogy „jó pénzért”..., „vaskos anyagi háttérrel, megtehették a szülők”..., stb. Pénzről nem volt szó – csak munka volt, és a növendék szeretete.) Az 50-es éveket írtuk...

1956-ban a mi házunkat elsőként lőtték rommá Budapesten. Szükséglakásba kényszerültünk. Zongorámat ugyan átmentette Édesanyám, de gyakorlási lehetőségeim nem voltak biztatóak. A lehetetlen körülmények, a bizonytalanná vált jövő, a családi idegállapot szüleim válásához vezetett, ami még súlyosabbá tette helyzetemet. Anyai hozzáállásával egyedül Magda néni volt, aki kivezető utat mutatott számomra, mindenféle kisiklásból a munka felé fordított, kitartó helytállást kívánt tőlem. Felejtethetetlen tanári példaképemmé vált. A nehéz 2-3

évet az Ő irányításával sikerült elvégeztem. Egyértelműen a tanári pálya felé irányított. Ő nevelt belőlem tanárt.

Már tanárképzős voltam – amelynek éveit szintén Magda néni növendékeként végeztem – amikor az egyik év végi vizsga előtt alig-alig haladtam az előadandó vizsgaanyaggal. Későbbi férjemmel, ekkortájt lötyögtünk boldog ráérésben gyalog hazafelé – a gyakorlás idejének rovására. Nem volt asztalcsapkodás, fenyegetés, szülőnek történő szidalom, stb. Magda néni csak annyit mondott: „*szeretnék beszélni Jóskáddal*”. Ledermedtem. Csak néztem rá, nem mertem megkérdezni, hogy „miért” csak annyit dadogtam, hogy „mikor?”. „Ma” – volt a válasz. Görcsösen vártam az ajtó előtt a több órának tűnő, kb. negyed órás beszélgetés végét. Végre nyílt az ajtó, a „nagy Ő” kijött, sietve vonszolt ellenkező irányba, mint amerre hazalódörögni szoktunk. Kérdezgettem: „mi volt”, „mit mondott”, „hova megyünk”, stb. Egyetlen szó válasz nélkül felszálltunk a villamosra, majd a házunkig rohanva mentünk, mire megszólalt szigorúan: „most annyit gyakorolsz, amennyit csak bírsz – és a többi napon is a vizsgádig”... Volt eredménye!

A tanárképző 2. évének végén összeházasodtunk. Éppen a 3. év augusztusára vártuk első gyermekünk megszületését. Magda néni kezdeményezésére intézkedett Fasang Árpád igazgató úr, hogy az évfolyam 3 kismamájának kicsit előrehozott, zártkörű záró-vizsgálója legyen. Óriási dolog volt ez akkor, hogy ne kelljen utolsó idős kismamáknak nyilvános koncerttel vizsgáznuk. Természetesen a Baba megszületése után bemutattuk Magda néninek a kis jövevényt. Ez alkalommal jelezte Magda néni, hogy a 20 hét (ennyi szabadsága volt akkor egy kisbabás anyukának) lejárta előtt hívjam telefonon, hogy megbeszéljük, mikor megyek el hozzá a tanítandó kottákkal, átvenni, hogyan kezdjem el a tanítást egy kisgyerekekkel...

Elszállt 3-4 év. Lakás-gondok, kisgyermekes gondok, betegségek, tanítás... Mindig készültem elmenni Magda nénihez. Megelőzött. Megkaptam a partie cédulát: „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam”. Hetekig nem tértem magamhoz, hogy ez megtörténhetett – és én nem mentem el hozzá...

IX.

Pénztáros Barnáné Ángyán Zsóka (mellett tanúként Vásárhelyi Magda)
zeneiskolai zongoratanár

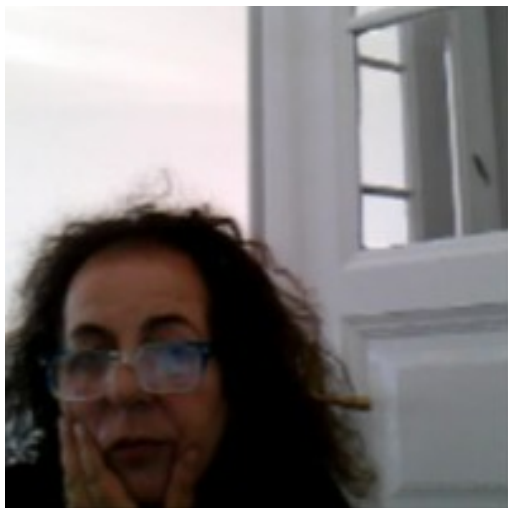
Hatvanöt évvel ezelőtt történt, hogy egy félénk, gátlásokkal teli, vidékről Pestre került, több tanárváltozást megélt gimnazista lány Vásárhelyi Magda tanárnőt kereste a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola Semmelweis utcai épületében. A teremben – ahová irányítottak és ahová beléptem – csak egy növendéket találtam. A bemutatkozásnál kiderült, hogy őt Schweitzer Katinak hívják, és már évek óta Magda néni tanítványa. Magda nénit én akkor még nem ismertem, nem tudtam róla semmit. Aggódtam, de Kati, az ő szeretetteljes közvetlenségével pillanatok alatt eloszlatta minden félelmemet. Most is hallom, ahogy mondta: „Nyugodj meg, imádni fogod” – és ez így is lett.

Szerettem Magda nénit. Tiszteltem, becsültem tudását, tanári tevékenységét, türelmét, emberségét, képességét, amellyel irányította, a járható útra terelte minden növendékét. Csodáltam művészetét, zongorázását is. Nyilvános szereplést már nem vállalt, de a rádióban szívesen játszott. Egyik alkalommal engem is magával vitt a stúdióba, ahol, mint lapozó, mellette ülve hallgathattam játékát. A felvétel élő adásban történt. Felejthetetlen élmény volt, nem csak ez, hanem az is, amikor órákon olykor előjátszott egy-egy Beethoven szonátát, Schumann- vagy Chopin művet.

Hálás vagyok a sorsnak, hogy utamon Magda nénihez vezérelt. Nagyon sokat tanultam tőle, mindent neki köszönhetek. Példaképem volt Ő, nemcsak

diákéveim alatt, hanem a későbbiekben, tanári pályafutásom során is. Hálával gondolok Rá, és szeretettel őrzöm emlékét, amíg élek. (Most 80 éves vagyok).

X.

Mayer Erika

zongora- és szolfézstanár, karvezető,
orgona- és zongora-előadóművész

Az ember nehéz szívvel gondol a tanáira, különösen, akik már nincsenek az élők sorában! Igaz ez Vásárhelyi Magdára, aki a mai napig méltatlanul elhallgatott, kiváló zongoraművész és tanár volt. Úgy emlékszem, hogy ő nem válogatott különösebben a növendékek között. Akit tehetségesnek gondolt és hozzá szeretett volna járni, azokat a növendékeket – ha éppen volt helye – felvette.

Én 1963-ban kerültem hozzá, amikor a Bartók konzervatórium I. osztályát befejeztem. Szakmai körökben tudott volt, hogy milyen kiváló, így szorogtam az első találkozásunkon. Nem kellett volna, hiszen minden új növendéket méltósággal és szeretettel fogadott.

Ennyi idő elteltével már nehéz emlékezni arra is, hogy volt-e tanítási módszere. Ami megkérdőjelezhetetlen, hogy a zongorakezelésre igen magas fokon tanította növendékeit és nagyon különböző módon tanított bennünket. Ami a repertoár ismeretét illeti, hatalmas tudása volt és különös gonddal választotta ki, hogy kinek mikor melyik művet adja fel.

Akkoriban a konzervatóriumban minden évben tartottak különböző emlékhangversenyeket. A végén természetesen díjazottak is voltak. Magda nénitől mentünk a legtöbben ezekre a versenyekre és mindig volt helyezés köztünk. Nagyon emlékszem ennek kapcsán arra, hogy mindig megbeszélte velünk a részvételi hajlandóságunkat és a darabokat, amit feladott nekünk. Semmit sem erőszakolt soha. Az évi darabokkal kapcsolatban voltak javaslatai, de szintén mindent megbeszélte velünk, növendékekkel. Különösen a bécsi klasszikus zeneszerzőket és a német romantikát szeretett tanítani, és persze Bartók zongoraműveit.

Számára a technikai felkészültség ugyanolyan fontos volt, mint a zeneértés és a billentés. Nagyon következetesen megkövetelte a pontosságot, a „kottahűséget”, de mindent tudni kellett fejből, vagyis kívülről.

Nála játszottam életemben először Brahmsot és nagyon idegenkedtem tőle. Erre ő megértően azt mondta, hogy sokat kell játszani, és ha idősebb leszel, megérted és megszereted.

Nagyon szerény és csendes volt, sosem volt hűhó körülötte és mi, kis kamaszok, akik egyéb problémákkal is küzdöttünk tanulmányaink közben, nem tudom, hogy tudtuk-e értékelni eléggé megértő bölcsességét.

Kézfájásaim, amivel előző évben küszködtem, nála elmúlt egy csapásra! Nagyon figyelt a kar a kéz és ujjmunka teljes koordinációjára. Ebben szerintem egyedülálló volt.

Ezekben az években az Engels téri /ma Erzsébet tér/ lakásán tanított, ahová mi növendékek szinte hazajártunk. Tágas polgári lakás volt, ahol 2 lányával és fiával lakott. Magam részéről számoltam a napokat a zongoraórák között – alig vártam a következőt.

Tanítványaival a kapcsolata rendkívül jó volt. Mondhatni baráti, de tiszteletet parancsoló. Minden tanítványát szerette, büszke volt ránk. Igazi nagy tanár volt!

XI.

Polyákné Deák Éva

zeneiskolai zongoratanár

1970 tavaszán láttam meg Magda nénit először egy konzis előfelvételi alkalmával. Nagyon szigorúnak és gondterheltnek tűnt és igen elkeseredtem, hogy a tanárom hozzá szeretne majd irányítani. Azt mondták, ő a legjobb tanár, nagyon jó helyen lennék, és igazán megtanítana majd zongorázni. Hát a tudásvágy leküzdte az idegenkedést és a szeptembert már nála kezdtem.

Minden félelmemet eloszlatta a kedvessége. Céltudatos, sokrétű, de jó hangulatú órákat tartott. Mivel elég szorgalmas voltam, nagyon jól kijöttünk egymással. Pár hónap alatt rendbe tette a technikámat, kinyitotta a zene világát. Sajnos az egészsége romlani kezdett, és egyre gyakrabban tanított otthon, legtöbbször már az ágyból. Aztán néhány elmaradt óra után jött a szomorú hír, Magda néni elhunyt. Sírva mentem haza, fájt, ahogy elment, és haragudtam a világra, hogy csak ilyen kevés jutott nekem belőle.

De az életnek menni kellett tovább, Schweitzer Katalin tanárnőhöz kerültem, aki szintén növendéke volt régebben és vitte tovább a pedagógiai örökséget. Úgy tíz évvel később egy vele tanult Chopin darab kottáját lapozgatva kihullott egy kis cigaretta-pernye, rá kellett ebből emlékezmem és néhány könnycsepp is előbújt. Aktív zongoratanári pályám vége felé tartava nagy szertettel és hálával gondolok Rá, és közel 50 év után is előttem van törekeny, szeretetre méltó alakja.

A portrék forrásai:

Vásárhelyi Magda-nyitókép (Schweitzer Katalin családi albumából)

A *Vásárhelyi Magdáról* szóló *lexikális rész* további képeit, illetve az emlékkoncert meghívóját Vásárhelyi Magda leányától, Szegedi Enikő zongoraművész-tanártól kaptuk, melyet ezúton is hálásan köszönünk.

Schweitzer Katalin (Családi album)

Lux Erika (Szigeti Tamás kompozíciója)

Rohmann Imre (Biográfia. Escuela Superior de Música Reina Sofía)

Szokolay Gergely (YouTube)

Gál Márta (Jozsefvaros.hu)

Aczél Péter (JazzMa)

Bartha Józsefné Babó Szilvia (Családi album)

Mayer Erika (Családi album)

Polyákné Deák Éva ([Nádasdy Kálmán Művészeti Iskola – A Nádasdy Iskola honlapja](#))